

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

Κριτήρια καθορισμού του τελωνείου εξόδου

Ο σωστός προσδιορισμός του τελωνείου εξόδου είναι καθοριστικής σημασίας για την καλή λειτουργία του Συστήματος Ελέγχου Εξαγωγών (ECS) και τη γρηγορότερη διεκπεραίωση της διαδικασίας εξαγωγής. Ο καθορισμός του τελωνείου εξόδου εξαρτάται από τις λεπτομέρειες της διαδρομής της αποστολής της εξαγωγής. Σε κάθε περίπτωση, ο εξαγωγέας πρέπει να συμπληρώνει προσεκτικά τη θέση 29 της διασάφησης για να αποφύγει χρονοβόρες διαδικασίες αναζήτησης του τελωνείου εξόδου (σε περίπτωση εκτροπής) για την επιβεβαίωση της εξόδου των εμπορευμάτων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

1.1 Γενικός κανόνας

Ο γενικός κανόνας ορίζει ότι τελωνείο εξόδου είναι το τελευταίο τελωνείο πριν τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης (άρθρο 329 Καν. 2447/15).

Στην περίπτωση της θαλάσσιας και αεροπορικής μεταφοράς, το τελωνείο εξόδου είναι το τελωνείο που είναι αρμόδιο για τον τόπο όπου τα εμπορεύματα φορτώνονται στο μέσο μεταφοράς με το οποίο θα μεταφερθούν σε έναν προορισμό εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης, ανεξάρτητα από το εάν το πλοίο ή αεροσκάφος θα σταματήσει σε επόμενους λιμένες ή αερολιμένες εντός της Ένωσης.

Σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, διακρίνουμε τις εξής περιπτώσεις:

Περίπτωση 1^η : Το τελωνείο εξόδου είναι τελωνείο φυσικής εξόδου από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης (τελωνεία στα σύνορα, σε αερολιμένα ή λιμένα).

Στην περίπτωση αυτή στη θέση 29 της διασάφησης αναγράφεται ο κωδικός του τελωνείου αυτού, αποστέλλεται από το τελωνείο εξαγωγής το μήνυμα IE501 και εκτυπώνεται Σ.Ε.Ε. που συνοδεύει το εξαγόμενο εμπόρευμα από το τελωνείο εξαγωγής στο τελωνείο εξόδου. Για παράδειγμα:

τελωνείο εξαγωγής το Τελωνείο Λάρισας και τελωνείο εξόδου το Τελωνείο Αστακού ή

τελωνείο εξαγωγής το Τελωνείο Αθηνών και τελωνείο εξόδου το Τελωνείο Αερ/να Ελευθ. Βενιζέλος ή

τελωνείο εξαγωγής το Α΄ Τελωνείο Θεσσαλονίκης και τελωνείο εξόδου το Τελωνείο Ευζώνων

Περίπτωση 2^η : Το τελωνείο εξαγωγής είναι συγχρόνως και τελωνείο φυσικής εξόδου από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης (τελωνεία στα σύνορα, αερολιμένα ή σε λιμένα)

Στην περίπτωση αυτή στη θέση 29 της διασάφησης αναγράφεται ο κωδικός του εν λόγω τελωνείου . Για παράδειγμα:

εξαγωγή και έξοδος από Ε΄ Τελωνείο Πειραιά ή

εξαγωγή και έξοδος από το Τελωνείο Αερ/να Ελευθ. Βενιζέλος ή

1.2 Παρεκκλίσεις

Υπάρχουν ωστόσο, όπως είναι γνωστό, στον ανωτέρω γενικό κανόνα παρεκκλίσεις με αποτέλεσμα το τελωνείο εξόδου να μην αποτελεί το τελευταίο τελωνείο προτού τα εμπορεύματα εγκαταλείψουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης.

Κατωτέρω, υπενθυμίζουμε τις εν λόγω περιπτώσεις παρέκκλισης τις οποίες και παραθέτουμε για λόγους μεθοδολογίας και διευκόλυνσής σας:

α) Ως τελωνείο εξόδου θεωρείται ένα τελωνείο της ενδοχώρας (εσωτερικό τελωνείο)

Εξαγωγή που ακολουθείται από το καθεστώς διαμετακόμισης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο Μέρος Α΄ σημ. 4.1 της παρούσης.

Τελωνείο εξόδου είναι το τελωνείο αναχώρησης του καθεστώτος της διαμετακόμισης ή TIR (άρθρο 329 Καν. 2447/15). Στις περιπτώσεις αυτές στη θέση 29 της διασάφησης εξαγωγής αναγράφεται ο κωδικός του εσωτερικού αυτού τελωνείου αναχώρησης του καθεστώτος διαμετακόμισης, αποστέλλεται το μήνυμα IE501 και εκτυπώνεται το Σ.Ε.Ε. που συνοδεύει την εξαγωγή ως το τελωνείο αναχώρησης. Η διαδικασία εξαγωγής ολοκληρώνεται στο τελωνείο αναχώρησης του καθεστώτος της διαμετακόμισης και το τελωνείο εξαγωγής ενημερώνεται αναλόγως με το μήνυμα IE518.

Παράδειγμα 1: Εξαγωγή οδικώς από Σκύδρα για Νορβηγία μέσω Μονάχου, όπου τα εμπορεύματα υπάγονται σε καθεστώς διαμετακόμισης.

Τελωνείο εξαγωγής είναι το τελωνείο Σκύδρας. Η αποστολή συνοδεύεται με Σ.Ε.Ε. από το τελωνείο εξαγωγής (Σκύδρα) μέχρι το τελωνείο Μονάχου (θέση 29 της διασάφησης) που είναι τελωνείο αναχώρησης του καθεστώτος διαμετακόμισης. Το τελωνείο Μονάχου θεωρείται τελωνείο εξόδου και ως εκ τούτου προβαίνει στις σχετικές διατυπώσεις (αποστολή IE518 με ένδειξη A4 όπου και αναφέρεται το MRN της δήλωσης διαμετακόμισης ή ελλείψει αυτού, οποιοδήποτε άλλο στοιχείο ταυτοποιεί τη δήλωση διαμετακόμισης π.χ. αριθμός δηλωτικού φορτίου). Τα εμπορεύματα κυκλοφορούν υπό το καθεστώς διαμετακόμισης από το Μόναχο ως την Νορβηγία.

Παράδειγμα 2^ο: Εξαγωγή οδικώς από Πειραιά για Ρωσία μέσω Θεσ/νίκης, όπου συγκεντρώνονται οι αποστολές εξαγωγής και τα σχετικά εμπορεύματα υπάγονται σε καθεστώς TIR

Τελωνείο εξαγωγής είναι το Στ΄ Πειραιά. Η αποστολή συνοδεύεται με Σ.Ε.Ε. από το τελωνείο εξαγωγής (Στ΄ Πειραιά) ως το Β΄ Τελωνείο Θεσ/νίκης που θεωρείται τελωνείο εξόδου (θέση 29 της διασάφησης) και ως εκ τούτου προβαίνει στις σχετικές διατυπώσεις (αποστολή IE518 με ένδειξη A4 όπου και αναφέρεται το MRN του δελτίου TIR). Τα εμπορεύματα κυκλοφορούν με δελτίο TIR από την Θεσ/νίκη ως τη Ρωσία.

Εξαγωγή και ενιαία σύμβαση μεταφοράς

Εφόσον αιτηθεί από τον διασαφιστή ή τον νόμιμο αντιπρόσωπό του να τηρηθούν οι διατυπώσεις εξόδου όχι στο πραγματικό τελωνείο εξόδου αλλά στο αρμόδιο τελωνείο του τόπου όπου παραλαμβάνονται τα εμπορεύματα στο πλαίσιο ενιαίας σύμβασης μεταφοράς για τη μεταφορά τους σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 329 Καν. 2447/15 εφαρμόζονται τα ακόλουθα:

Στη θέση 29 της διασάφησης αναγράφεται ο κωδικός του εσωτερικού αυτού τελωνείου, αποστέλλεται το μήνυμα IE501 και εκτυπώνεται το Σ.Ε.Ε. που συνοδεύει την εξαγωγή.

Παράδειγμα: Εξαγωγή από Θεσσαλονίκη για ΗΠΑ και ύπαρξη ενιαίας σύμβασης μεταφοράς από Θεσσαλονίκη για ΗΠΑ (μέσω του λιμένα Αμβούργου) σιδηροδρομικώς/θαλασσίως (συνδυασμένη μεταφορά).

Στη θέση 29 της διασάφησης δηλώνεται το Α΄ Τελωνείο Θεσσαλονίκης ως τελωνείο εξόδου

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι από τη λειτουργία «Καταχώρηση πρόσθετων πεδίων» συμπληρώνεται στη θέση 44 της διασάφησης ο κωδικός N760 «Έγγραφο μεταφοράς πολλαπλών μέσων / συνδυασμένης μεταφοράς» με τον αριθμό της ενιαίας σύμβασης μεταφοράς.

β) Το τελωνείο εξαγωγής έχει οριστεί να διεκπεραιώνει και διαδικασίες εξόδου.

Αν και το τελωνείο όπου γίνεται η φυσική έξοδος των εμπορευμάτων είναι διαφορετικό από το αρμόδιο τελωνείο εξαγωγής, εντούτοις το τελωνείο εξαγωγής έχει οριστεί να διεκπεραιώνει τις διατυπώσεις εξόδου. Στην περίπτωση αυτή, στη θέση 29 της διασάφησης αναγράφεται ο κωδικός του τελωνείου αυτού. Διακρίνουμε τις ακόλουθες περιπτώσεις:

Εξαγωγή μέσω δικτύου αγωγών και ηλεκτρικής ενέργειας

Τελωνείο εξόδου είναι το τελωνείο που καθορίζεται από το κράτος μέλος όπου είναι εγκατεστημένος ο εξαγωγέας στην περίπτωση της μεταφοράς εμπορευμάτων μέσω δικτύου αγωγών και της ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 329 Καν.2447/15).

Στην Ελλάδα ως αρμόδια τελωνεία για εξαγωγή ηλεκτρικής ενέργειας έχουν οριστεί: το Α΄ Τελωνείο Πειραιά, το Α΄ Τελωνείο Θεσσαλονίκης, και το τελωνείο Αντίκυρων.

Εξαγωγή που ακολουθείται από καθεστώς διαμετακόμισης

Στις περιπτώσεις που συμπίπτει το τελωνείο εξαγωγής/εξόδου με το τελωνείο αναχώρησης της διαμετακόμισης, στη θέση 29 της διασάφησης εξαγωγής αναγράφεται ο κωδικός του τελωνείου εξαγωγής.

Παράδειγμα 1^ο: Εξαγωγή οδικώς από Σκύδρα για Ελβετία με υπαγωγή των εμπορευμάτων σε καθεστώς διαμετακόμισης

Το τελωνείο εξαγωγής (Τελωνείο Σκύδρας) είναι και τελωνείο αναχώρησης του καθεστώτος διαμετακόμισης. Για τον λόγο αυτό, θεωρείται και τελωνείο εξόδου (θέση 29 της διασάφησης εξαγωγής)

Παράδειγμα 2^ο : Εξαγωγή οδικώς από Στ΄ Τελωνείο Πειραιά για Ρωσία με καθεστώς TIR

Το τελωνείο εξαγωγής (Στ΄ Τελωνείο Πειραιά) θεωρείται και τελωνείο εξόδου (θέση 29 της διασάφησης εξαγωγής)

Πλοίο τακτικής γραμμής που αναχωρεί για έναν άλλο λιμένα εντός της Ένωσης

Τα εμπορεύματα που διακινούνται θαλασσίως με πλοίο τακτικής γραμμής θεωρείται ότι δεν εγκαταλείπουν το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης κατά τη διάρκεια της μεταφοράς τους. Ως εκ τούτου στην περίπτωση αυτή, τελωνείο εξόδου δεν είναι δυνατόν να οριστεί το τελωνείο του λιμένα φόρτωσης στο εν λόγω πλοίο.

Παραδείγματα:

α) Τελωνείο εξαγωγής είναι το τελωνείο Αθηνών. Τα εμπορεύματα φορτώνονται στην Ηγουμενίτσα σε πλοίο τακτικής γραμμής, με το οποίο μεταφέρονται έως το Μπάρι όπου και φορτώνονται σε πλοίο μη τακτικής γραμμής με προορισμό τον Καναδά. Ως τελωνείο εξόδου ορίζεται το τελωνείο στο λιμάνι του Μπάρι.

β) Τελωνείο εξαγωγής είναι το τελωνείο Αθηνών. Τα εμπορεύματα φορτώνονται στην Ηγουμενίτσα σε πλοίο μη τακτικής γραμμής με το οποίο μεταφέρονται έως το Μπάρι όπου και φορτώνονται σε πλοίο μη τακτικής γραμμής με προορισμό τον Καναδά. Σε αυτήν την περίπτωση τελωνείο εξόδου ορίζεται το τελωνείο Ηγουμενίτσας (άρθρο 329 Καν. 2447/15)

Εξαγωγή εμπορευμάτων που μεταφέρονται με πλοίο ή αεροσκάφος υπό το καθεστώς απλουστευμένης διαδικασίας διαμετακόμισης επιπέδου II (άρθρα 52 , 53 Καν.341/16)

Τελωνείο εξόδου είναι το αρμόδιο τελωνείο του τόπου όπου τα ενωσιακά εμπορεύματα φορτώνονται σε πλοίο ή αεροσκάφος υπό καθεστώς απλουστευμένης διαδικασίας διαμετακόμισης επιπέδου II (άρθρα 52 , 53 Καν.341/16) και προσδιορίζονται στην φορτωτική με καθεστώς «X» .

Εξαγωγή με ενιαία σύμβαση μεταφοράς

Τελωνείο εξόδου είναι το αρμόδιο τελωνείο του τόπου όπου παραλαμβάνονται τα εμπορεύματα στο πλαίσιο ενιαίας σύμβασης μεταφοράς για τη μεταφορά τους, σύμφωνα με τους κανόνες του άρθρου 329 Καν.2447/15. Ειδικότερα εφόσον ο διασαφιστής υποβάλλει σχετικό αίτημα μπορεί να θεωρείται ως τελωνείο εξόδου το αρμόδιο τελωνείο του τόπου όπου τα εμπορεύματα παραλαμβάνονται από τις επιχειρήσεις σιδηροδρόμων, τις ταχυδρομικές αρχές, τις αεροπορικές ή τις ναυτιλιακές εταιρείες, στο πλαίσιο ενιαίας σύμβασης μεταφοράς για τη μεταφορά τους εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης σιδηροδρομικώς, αεροπορικώς, θαλασσίως ή ταχυδρομικώς (μπορούν να συνδυαστούν πολλαπλά μέσα μεταφοράς – και οδικά – εφόσον η φυσική έξοδος από το τελωνειακό έδαφος γίνει σιδηροδρομικώς, ταχυδρομικώς, αεροπορικώς ή θαλασσίως).

Παράδειγμα: Εξαγωγή από Θεσσαλονίκη για ΗΠΑ και ύπαρξη ενιαίας σύμβασης μεταφοράς από Θεσσαλονίκη για ΗΠΑ (μέσω του λιμένα Αμβούργου) σιδηροδρομικώς/θαλασσίως (συνδυασμένη μεταφορά).

Στη θέση 29 της διασάφησης εξαγωγής δηλώνεται το Α' Τελωνείο Θεσσαλονίκης ως τελωνείο εξόδου

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι από τη λειτουργία «Καταχώρηση πρόσθετων πεδίων» συμπληρώνεται στη θέση 44 της διασάφησης ο κωδικός N760 «Έγγραφο μεταφοράς πολλαπλών μέσων / συνδυασμένης μεταφοράς» με τον αριθμό της ενιαίας σύμβασης μεταφοράς.

1.3 Πληροφορίες στο τελωνείο εξόδου κατά την έξοδο των εμπορευμάτων

Το Σ.Ε.Ε. και τα εμπορεύματα για τα οποία έχει χορηγηθεί άδεια παραλαβής για εξαγωγή πρέπει να προσκομίζονται μαζί στο τελωνείο εξόδου. Η υποχρέωση αυτή βαρύνει κατά κύριο λόγο τον υπόχρεο του καθεστώτος δηλαδή τον εξαγωγέα. Συνήθως ωστόσο η ευθύνη αυτή μεταβιβάζεται από τον εξαγωγέα στο πρόσωπο με το οποίο έχει συμβληθεί για να μεταφέρει τα εμπορεύματα, δηλαδή στον μεταφορέα που καθίσταται το υπεύθυνο πρόσωπο για την παροχή πληροφοριών στο τελωνείο εξόδου για την άφιξη των εμπορευμάτων σε αυτό.